HE 14/2018 VP:

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALAA KOSKEVAT LAKIEHDOTUKSET

Kuuleminen maa- ja metsätalousvaliokunnassa 22.3.2018

Hallitusneuvos Tanja Viljanen
Maa- ja metsätalousministeriö



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja



KESKEISET EHDOTUKSET
MAASEUTU JA ELINTARVIKEHALLINNON TEHTÄVÄT

MAAKUNNILLE SIIRTYVÄT AVI:STA ELY:STÄ JA KUNNISTA

- viljelijätukiin, maaseudun rakenteeseen ja kehittämiseen
- eläinten terveyteen ja hyvinvointiin, kasvinterveyteen
- peruseläinlääkäripalvelun ja kiireellisen eläinlääkärinavun järjestämiseen
- porotalouteen ja luontaiselinkeinoihin
- elintarvikkeisiin ja maatalouden tuotantopanoksiin

- tehtäviä hoitavat lähtökohtaisesti kaikki maakunnat
  → porotalouden tukiin ja poronhoitoon liittyvät tehtävät kuitenkin keskitetään Lapin maakuntaan

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

ELINTARVIKETURVALLISUUSVIRASTOLLE SIIRTYY AVI:STA

- elintarvikevalvonnan ohjaustehtävät, osa eläinten hyvinvoinnin valvonnan ohjaustehtävistä sekä eläinlääkäreiden toiminnan valvonta
- taudintorjunnan johtovastuu
- eläimistä saatavia sivutuotteita koskevat ohjaus- ja valvontatehtävät
- koe-eläintoiminnan valvonta

MAASEUTUVIRASTOLLE SIIRTYY ELY:STÄ

- Maatilatalouden kehittämisrahaston maaomaisuuden (n. 1800 peltoa ja metsämaata) luovutukseen liittyvät tehtävät (tilusjärjestelyt)

VALTIOKONTTORI

- hoitaa jatkossa kaikki lain (78/2007) mukaiset valtion saatavien perintään liittyvät tehtävät

AHVENANMAAN VALTIONVIRASTO

- hoitaa jatkossa kaikki valtakunnan toimivaltaan kuuluvien viljelijätukien toimeenpanoon liittyvät tehtävät

ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOON LIITTYVIÄ NÄKÖKOHTIA

- Valtion toimeksiantotehtävinä hoidetut kunnaneläinlääkärin tehtävät muuttuvat maakunnan tehtäviksi (eräissä tehtävissä oltava kuitenkin eläinlääkäri)
- eläinlääkintähuoltolaki muutetaan eläinlääkäri-palveluista annetuksi laiksi. Julkisen peruseläinlääkäripalvelun mitoituksessa otettava huomioon maakunnassa tarjottavat yksityiset eläinlääkäripalvelut
- maakunta voisi tuottaa peruseläinlääkäripalvelun myös lemmikeille yhtiöittämisvelvollisuuden estämättä omana toimintanaan
- virkaeläinlääkäripäivystystä koskeva velvollisuus laajentuu



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja



MAKSAJAVIRASTOTEHTÄVIÄ KOSKEVIA NÄKÖKOHTIA

- huolehdittava, että tehtävien hoitaminen järjestetään siten, että tehtävät tulevat hoidetuiksi EU:n ja kansallisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti
- tehtäviä pitää hoitaa riittävä määrä maakunnan palveluksessa olevia henkilöitä, että tehtävien hoitaminen voidaan eriyttää EU-lainsäädännön vaatimusten mukaisesti
- tehtävä ns. maksajavirastosopimus
- ei saa siirtää delegoitujen maksajavirastotehtävien hoitamista kolmannen osapuolen taikka maakunnan liikelaitoksen hoidettavaksi
- tehtäviä voi hoitaa toisen maakunnan alueella maakuntien niin sopiessa vain, jos siitä sovitaan myös maksajavirastosopimuksessa
- käytettävä maksajaviraston tietojärjestelmiä
- MMM, Mavi ja todentamisviranomainen valvovat maakuntien toimintaa ja voivat suorittaa tarkastuksia
- lailla kumotaan maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa annettu laki (210/2010)



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja



KYTKENNÄT MUIHIN ESITYKSIIN

- Ruokaviraston perustamisesitys (HE 8/2018 vp)
  - Maakuntauudistuksen 25 lakiehdotuksessa säädetään Eviran ja 26 lakiehdotuksessa Mavin tehtävistä. Tehtävät siirrettäisiin uuteen Ruokavirastoon 1.1.2019 lukien.
- Eläinten hyvinvointilaki
  - Esitykseen ei sisälly eläinsuojelulain muutosehdotusta, sillä laki on tarkoitus kumota 1.1.2020 voimaan tulevalla eläinten hyvinvointilailla. Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2018.



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja



LUONNONVARATEHTÄVÄT

- ELY-keskusten luonnonvaratehtävät siirtyisivät maakuntiin
  - kalatalous ja vesitalous
  - vieraslajiriskien hallinta
  - ilmastonmuutokseen sopeutumisen koordinointi
- Tulvariskien hallinta ja patoturvallisuusvalvonta ovat yhteiskunnan turvallisuuden kannalta strategisia tehtäviä
- Tehtäviin sisältyy myös paljon EU-velvoitteita
- Luonnonvaratehtävät tulisivat joka maakunnan vastuulle, poikkeuksena
  - patoturvallisuustehtävät Kainuun maakuntaan (n. 8 htv)
  - EU-kalastuksenvalvonta ja siihen liittyvät tehtävät Varsinais-Suomen maakuntaan (n. 9 htv)
  - rajavesistösopimusten toimeenpanotehtävät raja-alueiden maakunnille, Lappiin ja Vuoksen alueelle (n. 6 htv)



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja



LAKI MAAKUNTIEN YHTEISTOIMINNASTA KALATALOUDEN JA VESITALOUDEN TEHTÄVIEN HOITAMISESSA

- Uusi laki kattaisi suurimman osan maakuntien vesitalouden ja kalatalouden tehtävistä
- Jokainen maakunta vastaisi päätöksenteosta kala- ja vesitalouden tehtävissä
- Maakunnat sopisivat asiantuntijavalmistelun hoitamisesta yhteistoiminnassa maakuntalain 8 luvun keinoin
- Tarkoituksena on mm.
  - turvata riittävät henkilöstövoimavarat sekä tarvittava erityisasiantuntemus kaikkien maakuntien käyttöön
  - varmistaa tehtävien hoito vesistöaluekokonaisuuksina
  - myös varmistaa vesi- ja kalatehtävien synergia, EU-velvoitteiden hoito, EMKR-tukien vaikuttavuus sekä vesistörakenteiden ja lupavelvoitteiden hoito

mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

LAKI ERÄIDEN RAJAVESISTÖSOPIMUSTEN TÄYTÄNTÖÖNPANOSTA

- Uusi laki, jolla koottaisiin neljän MMM:n toimialan valtiosopimuksen täytäntöönpanoasiat yhteen lakiin
- Vastuu valtiosopimuksista on aina valtioneuvoston tasolla
- Lapin ja Vuoksen alueen maakuntien hoidettavaksi säädettäisiin alueella tehtäviä toimeenpanotehtäviä
- Toistaiseksi ratkaisematta voimavarojen suuntaaminen tähän suoraan maakunnalle säätämällä osoitettuun keskitettyyn tehtävään
  - vastaava tilanne myös EU-kalastuksenvalvonnassa ja patoturvallisuusvalvonnassa



mmm.fi
ruokaa ja luonnonvaroja

